

Tverrfaglige temaer: Nøkkelen til dybdelæring og bedre klassemiljø?

Elevene opplever at tverrfaglige temaer har blitt en integrert del av en skolehverdag der samarbeid og elevprodukter står sentralt. Samtidig er det behov for at elever lærer om håndtering av konflikter i klasserommet og bruk av digitale læringsressurser.

RAPPORT | SIST ENDRET: 07.01.2025

Tittel:

Fagfornyelsen i møte med klasseromspraksiser: Elevers læring i møte med de tverrfaglige temaene

Rapporten:

[Last ned \(PDF\)](#)

Forfatter:

Anniken Furberg, Kenneth Silseth, Kari Anne Rødnes, Hans Christian Arnseth, Ole Andreas Kvamme, Ingvill Rasmussen, Elin Sæther, Kristin Beate Vasbø, Kenneth Pettersen, Jon Hellerud Øistad og Andreas Lund

ISBN:

ISBN 978-82-93847-14-4 (Nettutgave)

ISBN:

ISBN 978-82-93847-12-0 (Papirutgave)

Utgiver:

Universitetet i Oslo

År:

2024

Evalueringen av Fagfornyelsen (EVAFF)

Alle skolene tok i bruk nye læreplaner fra høsten 2020. Parallelt gjennomfører vi en evaluering av arbeidet med å utvikle læreplanene og hvordan de brukes i skolen. Evalueringen pågår frem til 2025.

[Les mer om evaluering av Fagfornyelsen.](#)

Hovedfunn

- tverrfaglige tema har blitt en naturlig del av skolens innhold og legger til rette for dybdelæring
- samarbeid styrker klassemiljøet, men uenigheter kan være krevende for elevene å håndtere
- elevprodukter spiller en viktig rolle i elevenes læringsprosesser
- implikasjoner og anbefalinger fra forskerne

En naturlig del av skolens innhold og legger til rette for dybdelæring

Elevene opplever at de tverrfaglige temaene har blitt en naturlig del av skolens innhold, og forskerne påpeker at dette har ført til mer fokuserte undervisningsopplegg som legger bedre til rette for dybdelæring. Rapporten viser at elevene får ulike roller eller perspektiver avhengig av hva slags kunnskap de arbeider med. Undervisningen i tverrfaglige tema legger til rette for ulike forståelser.

For yrkesfagelevne er sammenhengen mellom klasserommet og arbeidslivet mer konkret, noe LK20 legger vekt på. Forskerne mener dette styrker relevansen av kunnskapsinnholdet i undervisningen ved å gjøre undervisningen mer praksisnær og direkte knyttet til elevenes fremtidige yrker. De tverrfaglige temaene gir elevene mulighet til å bli kjent med samfunnets normer og til å danne egne holdninger til temaene de arbeider med. Elevene får gjøre seg egne erfaringer knyttet til kunnskapsinnholdet, og det er rom for at de i større grad kan lære gjennom praktiske erfaringer.

Samarbeid styrker klassemiljøet, men uenigheter kan være krevende for elevene

Elevenes læringsprosesser i møte med de tverrfaglige temaene er preget av både muligheter og utfordringer. Elevene uttrykker at de lærer både sosialt og faglig av å jobbe sammen med andre elever, og at samarbeid styrker klassemiljøet (tverrfaglig arbeid om tverrfaglige tema er ikke en forutsetning for undervisningen). Samtidig peker de på utfordringer knyttet til å håndtere uenigheter som kan oppstå i samarbeid. Elevene opplever at det kan være vanskelig å håndtere uenigheter i grupper, som uenighet om oppgaveløsning, arbeidsfordeling og presentasjoner av innhold. Mange elever mangler ferdigheter og strategier for å håndtere konflikter konstruktivt, noe som kan eskalere uenigheter og påvirke samarbeidet negativt. Forskerne uttrykker behov for mer eksplisitt undervisning og veiledning fra lærerne om effektivt samarbeid og håndtering av uenigheter.

Forskerne trekker frem at to former for samarbeid blir særlig tydelige i klasserommet: samarbeid i form av samhandling, som innebærer sosial interaksjon og gjensidig avhengighet, og samarbeid som

arbeidsdeling, hvor oppgaver fordeles mellom deltakerne.

Elevprodukter spiller en viktig rolle i elevenes læringsprosesser

Elevproduktene, som plakater, digitale presentasjoner, podkaster og ulike former for tekster, spiller en viktig rolle i elevenes læringsprosesser. Arbeidet med elevprodukter gir elevene mulighet til å gjøre seg erfaringer, både gjennom å ytre seg, lytte til andre og gjennom praktiske oppgaver. Elevproduktene skaper rom for elevmedvirkning, inkludering og differensiering, og bidrar til å skape koplinger mellom elevenes liv i og utenfor klasserommet. Forskerne peker på at stor grad av valgfrihet og elevmedvirkning kan være utfordrende for enkelte elever, særlig i oppstarten av arbeid med nytt stoff.

Når det gjelder elevenes bruk av digitale læringsressurser, viser intervjuene at elevene primært bruker og stoler på kilder som lærerne har foreslått, som Store norske leksikon (SNL) og redaksjonsstyrte medier. Det er imidlertid lite etablert pedagogisk praksis eller sosiale normer omkring bruk av kunstig intelligens (KI) i klasserommet, og elevene er usikre på hvordan de skal forholde seg til kunnskap og informasjon KI produserer.

Implikasjoner og anbefalinger fra forskerne

Forskerne peker på muligheter for videre utvikling og forbedring, basert på sine funn:

- profesjonsfellesskap
- utvikle samarbeid mellom lærere på tvers av fag for å styrke arbeidet med tverrfaglige tema
- utforske og utvikle undervisningsressurser og opplegg i fellesskap.
- skoleledelse
- forankre arbeidet med tverrfaglige tema i skolens overordnede prioriteringer
- sikre kontinuitet og langsiktighet i arbeidet med tverrfaglige tema gjennom samarbeid og evaluering
- utdanningspolitisk styringsnivå
- gi ytterligere støtte til skoler og lærere i arbeidet med tverrfaglige tema